

Συγγραφείς:

Θεόδωρος Σταματίου
Οικονομολόγος
tstamatiou@eurobank.gr

Στυλιανός Γ. Γώγος
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr

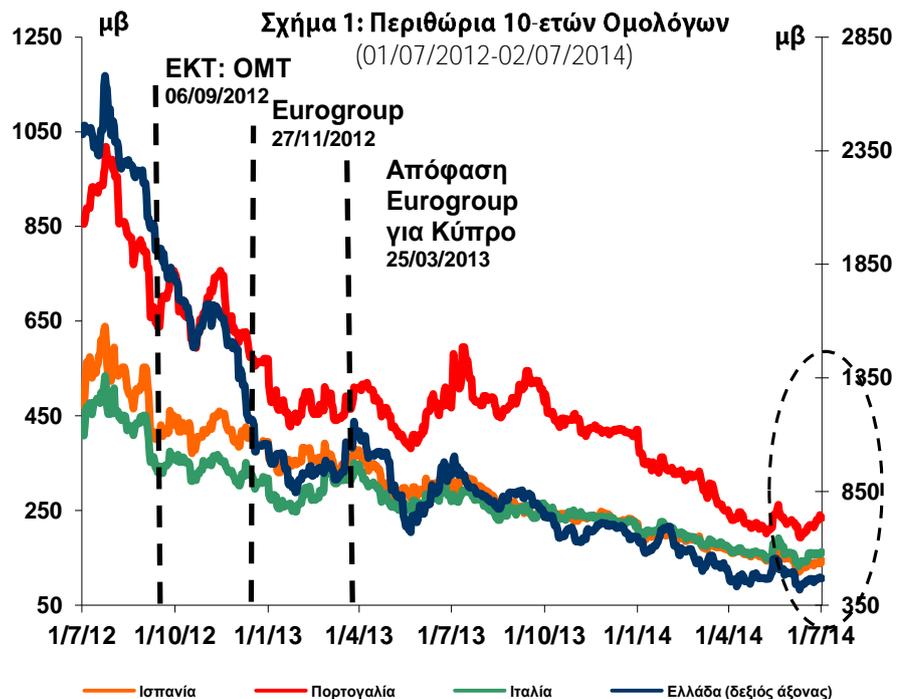
Μαρία Πρανδέκα
Οικονομικός Αναλυτής
mprandeka@eurobank.gr

ΡΗΤΡΑ ΜΗ ΕΥΘΥΝΗΣ

Το έντυπο αυτό εκδόθηκε από την Τράπεζα Eurobank Ergasias A.E. ("Eurobank") και δεν επιτρέπεται να αναπαραχθεί κατά οποιονδήποτε τρόπο από τα πρόσωπα στα οποία αποστέλλεται ή να δοθεί σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο. Το έντυπο αυτό δεν αποτελεί προσφορά αγοράς ή πώλησης ούτε πρόσκληση για υποβολή προσφορών αγοράς ή πώλησης των κινητών αξιών που αναφέρονται σε αυτό. Η Eurobank και άλλοι που συνδέονται με αυτήν ενδέχεται να έχουν συμμετοχές και ενδέχεται να πραγματοποιούν συναλλαγές σε κινητές αξίες εταιρειών που αναφέρονται στο παρόν, καθώς επίσης ενδέχεται να παρέχουν ή να επιδιώκουν να παράσχουν υπηρεσίες επενδυτικής τραπεζικής στις εταιρείες αυτές. Οι επενδύσεις που αναλύονται στο έντυπο αυτό μπορεί να είναι ακατάλληλες για επενδυτές, με κριτήρια τους συγκεκριμένους επενδυτικούς στόχους τους και την οικονομική κατάσταση τους. Οι πληροφορίες που περιέχονται στο παρόν έχουν αποκλειστικά ενημερωτικό σκοπό και προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν έχουν επαληθευτεί από την Eurobank. Οι απόψεις που διατυπώνονται στο παρόν ενδέχεται να μη συμπίπτουν με αυτές οποιουδήποτε μέλους της Eurobank. Καμία δήλωση ή διαβεβαίωση (ρητή ή σιωπηρή) δεν δίδεται όσον αφορά την ακρίβεια, πληρότητα, ορθότητα ή χρονική καταλληλότητα των πληροφοριών ή απόψεων που περιέχονται στο παρόν, οι οποίες μπορούν να αλλάξουν χωρίς προειδοποίηση. Καμία απολύτως ευθύνη, οπωσδήποτε και αν γεννάται, δεν αναλαμβάνεται από την Eurobank ή από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή τα στελέχη της ή τους υπαλλήλους της όσον αφορά το περιεχόμενο του παρόντος. Άρθρα, μελέτες, σχόλια κ.λπ. εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις του συντάκτη τους. Ανυπόγραφα σημειώματα θεωρούνται της συντάξεως. Άρθρα, μελέτες, σχόλια κ.λπ. που υπογράφονται από μέλη της συντακτικής επιτροπής, εκφράζουν τις προσωπικές απόψεις του γράφοντα.

Η μείωση της ανεργίας προϋποθέτει την εφαρμογή του μεταρρυθμιστικού προγράμματος

- Το ενδιαφέρον της κυβέρνησης είναι αναγκαίο να επικεντρωθεί όχι σε μάχες οπισθοφυλακών για τον περιορισμό του πολιτικού κόστους των μεταρρυθμίσεων αλλά στη διαπραγμάτευση της τελικής συμφωνίας για το χρέος και στην βελτίωση των αναπτυξιακών προοπτικών της χώρας.
- Το ποσοστό ανεργίας εξακολουθεί να βρίσκεται σε πτωτική πορεία ωστόσο η μείωση του σε μηνιαία βάση είναι ισχνή και ως εκ τούτου δεν δύναται να εξασφαλίσει γρήγορη ανάκαμψη στην αγορά εργασίας.
- Δείκτης Οικονομικού Κλίματος: τον Ιούνιο σημείωσε την καλύτερη επίδοση από τον Απρίλιο του 2008, φθάνοντας τις 103,7 μονάδες, λόγω της βελτίωσης της καταναλωτικής εμπιστοσύνης καθώς και των προσδοκιών στον κλάδο της βιομηχανίας, των υπηρεσιών, του λιανικού εμπορίου και των κατασκευών.
- Λιανικό εμπόριο: Τον Απρίλιο, ο όγκος των πωλήσεων στο λιανικό εμπόριο αυξήθηκε κατά 7,3% σε ετήσια βάση, λόγω εκπτώσεων και Πάσχα καθώς η μεγαλύτερη αύξηση καταγράφηκε στα καταστήματα ένδυσης-υπόδησης και με είδη δώρων.
- Οι καταθέσεις του εγχώριου ιδιωτικού τομέα στην Ελλάδα τον Ιούνιο αυξήθηκαν κατά περίπου €700 εκ. σε μηνιαία βάση, ενώ από την αρχή του έτους έχουν αυξηθεί κατά περίπου €1 δισ..

Πηγή: Bloomberg

Το ενδιαφέρον της κυβέρνησης είναι αναγκαίο να επικεντρωθεί όχι σε μάχες οπισθοφυλακών για τον περιορισμό του πολιτικού κόστους των μεταρρυθμίσεων αλλά στη διαπραγμάτευση της τελικής συμφωνίας για το χρέος και στην βελτίωση των αναπτυξιακών προοπτικών της χώρας

Εδώ και αρκετό καιρό – ήδη μετά την επίτευξη της συμφωνίας για την τελευταία αναθεώρηση του 2^{ου} προγράμματος Σταθεροποίησης της Ελληνικής Οικονομίας (2ΠΣΕΟ) – τονίσαμε τη σημασία της ολοκλήρωσης των 12 (6+6) προσαρμοσμένων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Η ολοκλήρωση είναι σημαντική όχι μόνο γιατί συνεπάγεται την λήψη των δύο δόσεων συνολικού ύψους €2,0 δισ. και τη συνέχιση του χρηματοδοτικού προγράμματος από τον ΕΜΣ και το ΔΝΤ¹ αλλά κυρίως γιατί δείχνει ότι η ελληνική κυβέρνηση αλλά και γενικότερα το ελληνικό κράτος είναι διατεθειμένο να αλλάξει, να επιλύσει δύσκολα προβλήματα που ταλανίζουν την ελληνική οικονομία για δεκαετίες.

Η απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας μέσω της πώλησης μέρους της υπάρχουσας Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού σε ιδιώτες, θα επιτρέψει την χρηματοδότηση επενδύσεων στον συγκεκριμένο τομέα που δεν πραγματοποιήθηκαν όλα τα προηγούμενα χρόνια και που σύντομα θα πρέπει να αντιμετωπιστούν. Χρηματοδότηση επενδύσεων στον τομέα της ενέργειας μέσω δανεισμού του Ελληνικού Δημοσίου δεν φαίνεται τόσο πιθανή εξαιτίας των δύσκολων δημοσιονομικών συνθηκών των επόμενων ετών και της ανάγκης τήρησης των στόχων για πρωτογενή πλεονάσματα. Επιπλέον, τίθεται και το θέμα της αποτελεσματικής διαχείρισης των πόρων στον τομέα της ενέργειας όχι μόνο προς όφελος του τωρινού πληθυσμού της χώρας αλλά και των μελλοντικών γενεών.

Πέρα από την απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας όμως στο προσαρμοσμένο πακέτο διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων υπάρχουν και μια σειρά από επιπλέον κρίσιμα ζητήματα που αναμένεται να συμβάλλουν στην αλλαγή του επιχειρηματικού κλίματος στην Ελλάδα με κυριότερο το νόμο για τις αδειοδοτήσεις των επιχειρήσεων και το νόμο για τις αλλαγές στο χωροταξικό πλαίσιο. Αναμένεται να συμβάλλουν θετικά στην επιστροφή της χώρας σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης μεσοπρόθεσμα.

Αναμένουμε ότι η κυβέρνηση θα ολοκληρώσει τις προσαρμοσμένες μεταρρυθμίσεις μέσα στα – ήδη διευρυμένα χρονικά πλαίσια αφού κάποιες από αυτές θα έπρεπε να είχαν ολοκληρωθεί μέχρι τα τέλη Μαΐου 2014 – ώστε κατά την επόμενη επίσκεψη των εκπροσώπων των δανειστών που προγραμματίζεται στα μέσα Ιουλίου 2014 οι διαπραγματεύσεις να μην αναλωθούν σε μάχες οπισθοφυλακών για τη μείωση του βραχυπρόθεσμου

¹ Υπενθυμίζουμε εδώ ότι σύμφωνα με την τελευταία αναθεώρηση του 2ΠΣΕΟ απομένουν δόσεις συνολικού ύψους €8,9 δισ. μέχρι το τέλος του 2014 (μία δόση των €1,9 δισ. από τον ΕΜΣ και δύο δόσεις των €3,5 δισ. από το ΔΝΤ) ενώ η χρηματοδότηση από το ΔΝΤ αναμένεται να συνεχιστεί μέχρι το Φεβρουάριο του 2016.

πολιτικού κόστους που μπορεί να έχουν κάποιες από τις προσαρμοσμένες μεταρρυθμίσεις. Οι διαπραγματεύσεις θα πρέπει να επικεντρωθούν κυρίως στην βελτιστοποίηση του τρόπου εφαρμογής των εναπομεινουσών διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων² (βλέπε συνέχιση της προσπάθειας για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης, της δικαιοσύνης, του εκπαιδευτικού συστήματος κτλ) αλλά κυρίως την προετοιμασία του εδάφους για την επερχόμενη τελική συμφωνία για τα μέτρα ελάφρυνσης του δημοσίου χρέους.

Ας μην ξεχνάμε άλλωστε σε αυτό τι σημείο ότι η ελάφρυνση των φορολογικών βαρών από τους «συνήθεις υπόπτους» των τελευταίων ετών μπορεί να επιτευχθεί μόνο αν:

1. Αλλάξουν προς το καλύτερο οι δημοσιονομικοί στόχοι του 2ΠΣΕΟ για τα επόμενα έτη. Κάτι τέτοιο μπορεί να επιτευχθεί έστω και οριακά από την συμφωνία για τα μέτρα ελάφρυνσης του ελληνικού χρέους.
2. Μειωθεί η φοροδιαφυγή και συνεχίσει η εφαρμογή εκείνων των μεταρρυθμίσεων που έχουν σαν σκοπό τη βελτίωση της εικόνας όσον αφορά τόσο τα έσοδα όσο και τις δαπάνες του Προϋπολογισμού³.
3. Ενισχυθούν οι αναπτυξιακές προοπτικές της χώρας μέσω της δημιουργίας των κατάλληλων συνθηκών για την προσέλκυση επενδύσεων και την μείωση της ανεργίας. Υπενθυμίζουμε εδώ ότι η στροφή προς ένα πιο βιώσιμο αναπτυξιακό υπόδειγμα απαιτεί την εξωστρέφεια της ελληνικής οικονομίας. Πρόσφατη έρευνα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δείχνει ότι η αδυναμία αύξησης των ελληνικών εξαγωγών τα τελευταία χρόνια παρά την μείωση του μοναδιαίου κόστους εργασίας τα τελευταία έτη οφείλεται κυρίως σε ελλείψεις στο θεσμικό κομμάτι της οικονομίας και στην καθυστέρηση εφαρμογής των απαραίτητων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων⁴.

² Για μια συνοπτική περιγραφή βλέπε 7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ: http://www.eurobank.gr/Uploads/Reports/7HMERES_OIKONOMIA_13062_014v.pdf

³ Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε και 7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (25/06/2014): http://www.eurobank.gr/Uploads/Reports/7HMERES_OIKONOMIA_25062_014v1.pdf

⁴ Για την μελέτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής βλέπε: http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/economic_paper/2014/pdf/ecp518_en.pdf ενώ για μια ανάλυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας και της ανάκτησης της ισορροπίας στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών βλέπε και Οικονομία και Αγορές (Μάρτιος 2014): <http://www.eurobank.gr/Uploads/Reports/%CE%9F%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%AF%CE%B1%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%91%CE%B3%CE%BF%CF%81%CE%AD%CF%82%20%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%20%CE%91%CE%BD%CE%AC%CE%BA%CF%84%CE%B7%CF%83%CE%B7%20%CE%91%CE%BD%CF%84%CE%B1%CE%B3%CF%89%CE%BD%CE%B9%CF%83%CF%84%>

Πίνακας 1: Η Ανεργία στην Ελληνική Οικονομία

000'	<u>Εποχικά Διορθωμένα Στοιχεία</u>			
	Μάρτιος 2013	Ιανουάριος 2014	Φεβρουάριος 2014	Μάρτιος 2014
Απασχολούμενοι	3492,3	3478,3	3470,5	3482,3
Άνεργοι	1304,3	1282,3	1276,3	1274,8
Μη Ενεργοί	3400,1	3398,6	3407,9	3393,0
Ποσοστό Ανεργίας (%)	27,2	26,9	26,9	26,8
000'	<u>Μη Εποχικά Διορθωμένα Στοιχεία</u>			
	Μάρτιος 2013	Ιανουάριος 2014	Φεβρουάριος 2014	Μάρτιος 2014
Απασχολούμενοι	3529,1	3491,4	3445,5	3498,2
Άνεργοι	1351,9	1292,5	1341,6	1318,7
Μη Ενεργοί	3409,8	3375,4	3367,4	333,3
Ποσοστό Ανεργίας (%)	27,2	27	28	27,4
000'	<u>Μεταβολές – Εποχικά Διορθωμένα Στοιχεία</u>			
	Μάρτιος 2014 Μάρτιος 2013	Μάρτιος 2014 Φεβρουάριος 2014		
Απασχολούμενοι	-10	+11,8		
Άνεργοι	-29,5	-1,5		
Μη Ενεργοί	-7	-14,9		
Ποσοστό Ανεργίας (%)	-0,4	-0,1		

1. Σημείωση: Οι απασχολούμενοι, οι άνεργοι και οι μη ενεργοί μετριοούνται σε χιλιάδες άτομα (000).

2. Πηγή: Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία.

Το ποσοστό ανεργίας εξακολουθεί να βρίσκεται σε πτωτική πορεία ωστόσο η μείωση του σε μηνιαία βάση είναι ισχυρή και ως εκ τούτου δεν δύναται να εξασφαλίσει γρήγορη ανάκαμψη στην αγορά εργασίας

Την Τρίτη 2 Ιουλίου η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat) δημοσίευσε τα επίσημα στοιχεία για το ποσοστό της ανεργίας τον μήνα Μάιο. Σύμφωνα με τα εποχικά διορθωμένα στοιχεία, στην Ευρωζώνη το ποσοστό της ανεργίας παρέμεινε σταθερό σε σχέση με τον Απρίλιο (11,6%) ωστόσο μειώθηκε κατά 0,4 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με τον Μάιο του 2013 (12,0%). Παρόμοια συμπεριφορά είχε και το ποσοστό της ανεργίας για το σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ28). Πιο συγκεκριμένα, υπήρξε μείωση κατά 0,1 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με τον Απρίλιο (από 10,4% σε 10,3%) ενώ η αντίστοιχη μείωση σε σχέση με τον Μάιο του 2013 ήταν της τάξης των 0.6 ποσοστιαίων μονάδων. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα παραπάνω μεγέθη του ποσοστού της ανεργίας παραμένουν σε υψηλότερα επίπεδα, της τάξης των 3,5 και 4,5 ποσοστιαίων μονάδων, σε σχέση με τις αρχές του 2008. Επιπρόσθετα, τα προαναφερθέντα ποσοστά, σε απόλυτα νούμερα μεταφράζονται σε 25,184 εκατομμύρια άνεργους για το σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενώ το αντίστοιχο μέγεθος για το σύνολο των οικονομιών της Ευρωζώνης είναι 18,552 εκατομμύρια άτομα.

Η ελληνική οικονομία εξακολουθεί να κατέχει την θλιβερή πρωτιά ανάμεσα στο σύνολο των οικονομιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως προς το ποσοστό της ανεργίας. Τα επίσημα στοιχεία για τον μήνα Μάρτιο κατατάσσουν την Ελλάδα στην πρώτη θέση με ποσοστό 26,8% και στην δεύτερη θέση βρίσκεται η Ισπανία με ποσοστό

25,1% (για τον μήνα Μάιο). Οι οικονομίες της Αυστρίας και της Γερμανίας εμφανίζονται με τα χαμηλότερα ποσοστά ανεργίας. Πιο συγκεκριμένα, στην Αυστρία το ποσοστό της ανεργίας ανέρχεται στο 4,7% ενώ στη Γερμανία στο 5,1%. Τέλος, στις ΗΠΑ το αντίστοιχο μέγεθος παρέμεινε σταθερό σε σχέση με τον Απρίλιο (6,3%) και σημείωσε μείωση κατά 1,2 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με τον Μάιο του 2013.

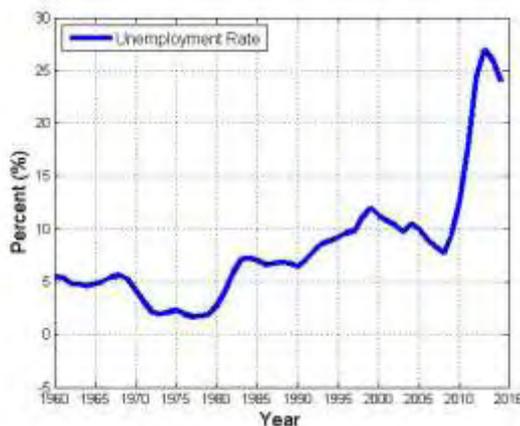
Ένα ενθαρρυντικό σημάδι για την Ελληνική οικονομία εμφανίζεται να είναι το γεγονός ότι τα μηνιαία στοιχεία καταδεικνύουν ότι το ελληνικό ποσοστό ανεργίας έχει εισέλθει σε πτωτική πορεία. Βλέποντας τον Πίνακα 1 παρατηρούμε ότι σε σχέση με τον Μάρτιο του 2013 υπήρξε μια μείωση της τάξης των 0.4 ποσοστιαίων μονάδων (μείωση κατά 1,1 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το μέγιστο 27,9% του Σεπτεμβρίου 2013) και σε σχέση με τον Φεβρουάριο του 2014 η αντίστοιχη μείωση ήταν της τάξης των 0,1 ποσοστιαίων μονάδων (από 26,9% στο 26,8%). Σε απόλυτα νούμερα τα αντίστοιχα ποσοστά μεταφράζονται σε 1274,8 χιλιάδες άνεργους (μείωση κατά 29,5 χιλιάδες σε σχέση με τον Μάρτιο του 2013 και μείωση κατά 1,5 χιλιάδες σε σχέση με τον Φεβρουάριο του 2014) και 3482,3 χιλιάδες απασχολούμενους (μείωση κατά 10 χιλιάδες σε σχέση με τον Μάρτιο του 2013 και αύξηση κατά 11,8 χιλιάδες σε σχέση με τον Φεβρουάριο του 2014).

Η διατήρηση του ποσοστού της ανεργίας στα δυσθεώρητα σημερινά επίπεδα για μεγάλο χρονικό διάστημα εγκυμονεί πολύ σοβαρούς κινδύνους για την ελληνική οικονομία. Εκτός από την εμφανή σπατάλη πόρων που συνεπάγεται η ύπαρξη του (υπάρχουν πόροι – στην προκειμένη περίπτωση εργατοώρες - οι οποίοι δεν χρησιμοποιούνται στην παραγωγική διαδικασία) δύναται παράλληλα να δημιουργήσει κοινωνική αναταραχή,

φτώχεια, μη ευσταθές και μη διατηρήσιμο ασφαλιστικό σύστημα (από ποια πηγή θα χρηματοδοτηθούν οι συντάξεις των ηλικιωμένων;) και μείωση της παραγωγικότητας μέσω της συνεχούς καταστροφής του ανθρώπινου κεφαλαίου (το αποτέλεσμα της «εκμάθησης από την εμπειρία» μειώνεται). Τελευταίο αλλά όχι λιγότερο σημαντικό είναι και το γεγονός ότι η διατήρηση για εκτενές χρονικό διάστημα του ποσοστού της ανεργίας στα σημερινά υψηλά επίπεδα δύναται να μετασχηματίσει το κυκλικό μερίδιο της ανεργίας σε μερίδιο διαρθρωτικής ανεργίας. Δηλαδή, αν υποθέσουμε ότι η εκτόξευση του σημερινού ποσοστού ανεργίας από το 7,3% (Μάιος 2008) στο 26,8% (Μάρτιος 2013) προήλθε κυρίως λόγω της βαθιάς ύφεσης, ένα μελλοντικό ισχυρό αναπτυξιακό μονοπάτι θα μπορεί πιο γρήγορα να μειώσει το ποσοστό της ανεργίας στην περίπτωση που η σύνθεση της παραμένει περισσότερο κυκλική παρά δομική.

ανάκαμψής τους πέτυχαν ισχυρούς ρυθμούς οικονομικής μεγέθυνσης της τάξης του 3,6%.⁵

Σχήμα 2: Το Ελληνικό Ποσοστό Ανεργίας (%), 1960-2015

Σημείωση:

Για τα έτη 2014 και 2015 χρησιμοποιούμε τις εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (AMECO Database).

Πηγή:

AMECO Database.

Συνεπώς, το πρόβλημα της ανεργίας στην Ελλάδα θα πρέπει να αντιμετωπιστεί άμεσα και με δεδομένο ότι λόγω της φύσεως του φαινομένου (μεταβλητή αποθέματος) χρειάζεται χρόνος για την ανάκαμψη της αγοράς εργασίας, ο σχεδιασμός οφείλει να είναι μακροπρόθεσμος και οι πολιτικές να είναι αξιόπιστες. Επιπλέον, δεν θα πρέπει να λησμονηθεί η εμπειρία άλλων κρατών τα οποία αντιμετώπισαν παρόμοια προβλήματα με αυτά που αντιμετωπίζει σήμερα η ελληνική οικονομία. Εν παραδείγματι, οι οικονομίες της Φιλανδίας και της Ισπανίας μετά από απότομες αυξήσεις στο ποσοστό της ανεργίας τους (1989 - 1994 για την πρώτη 1991 - 1994 για την δεύτερη) χρειάστηκαν 14 χρόνια η πρώτη και 9 η δεύτερη για να μειώσουν τα αντίστοιχα μεγέθη κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες (από 16,6% σε 6,9% για την Φιλανδία και από 21,3% σε 11,4% για την Ισπανία). Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι και οι δύο οικονομίες κατά την διάρκεια της

⁵ Για την πιο πρόσφατη μελέτη της Διεύθυνσης Οικονομικών Μελετών και Προβλέψεων για το φαινόμενο της ανεργίας στην ελληνική οικονομία βλέπε:

http://www.eurobank.gr/Uploads/Reports/ECONOMYMARKET1_JUNE2014.pdf

Βασικές Στατιστικές Εξελίξεις

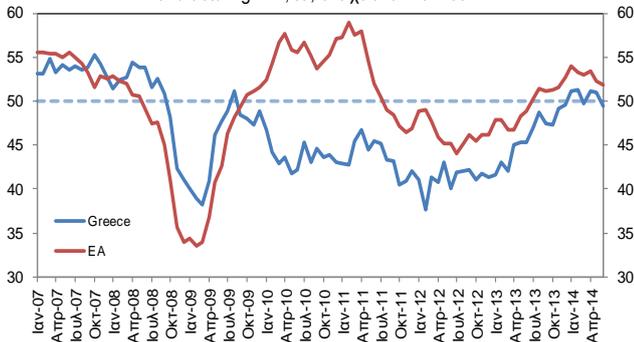
Ο δείκτης οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα τον Ιούνιο σημείωσε την καλύτερη επίδοση από τον Απρίλιο του 2008 φθάνοντας στις 103,7 μονάδες

Τον Ιούνιο ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης κινήθηκε ανοδικά για 4ο συνεχή μήνα λόγω των ευνοϊκότερων προσδοκιών για την οικονομική κατάσταση τόσο της χώρας όσο και των νοικοκυριών κατά το επόμενο 12-μηνο

Τον Ιούνιο ο δείκτης PMI υποχώρησε στις 49,4 μονάδες καθώς εξασθένησε ο ρυθμός αύξησης της παραγωγής Manufacturing PMI, sa, στοιχεία Ιαν. '07-Ιουν. '14

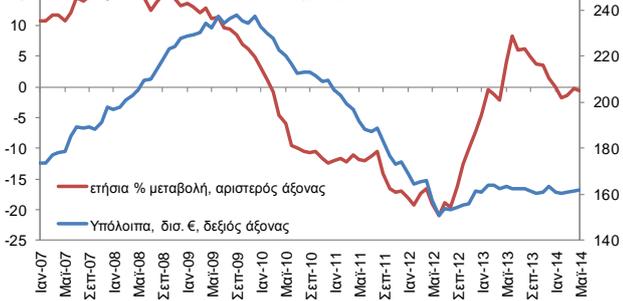
Πηγή: Markit, Bloomberg

Τον Απρίλιο ο όγκος των πωλήσεων στο λιανικό εμπόριο αυξήθηκε κατά 7,3% σε ετήσια βάση, λόγω εκπτώσεων και Πάσχα

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

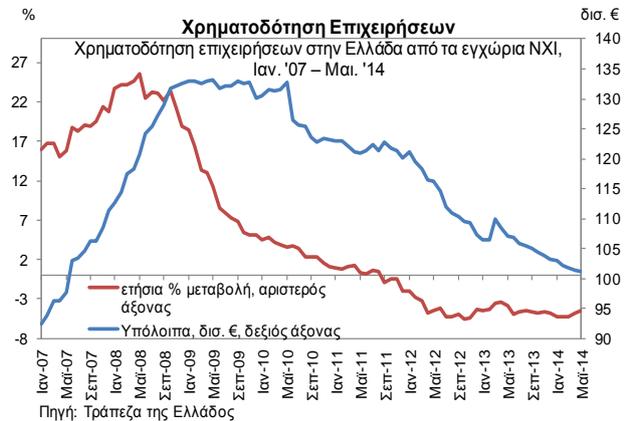
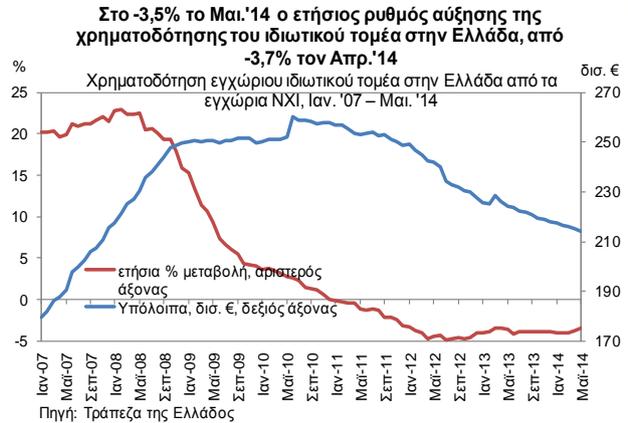
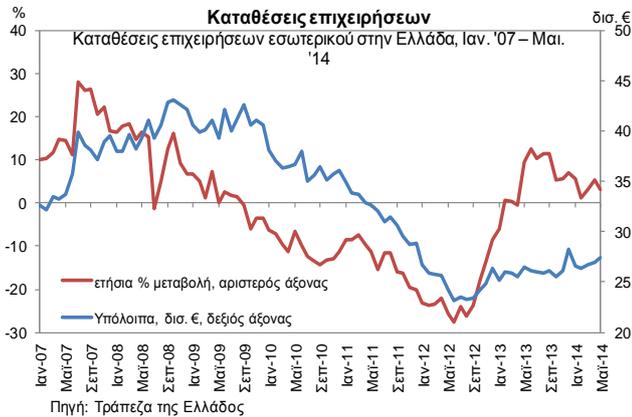
Συνεχίστηκε το Μάιο η επιστροφή των καταθέσεων του εγχώριου ιδιωτικού τομέα στην Ελλάδα. Κατά 1 €δισ. έχουν αυξηθεί συνολικά από την αρχή του έτους

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

Πίνακας Π1: Βασικοί Δείκτες Ελληνικής Οικονομίας		Τελευταία Περίοδος 2013-14		Ετήσια Στοιχεία					
	Τελευταία Τιμή	Τιμή Αντίστοιχης περιόδου 2013/14	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Μακροοικονομικοί Δείκτες									
Ρυθμός μεγέθυνσης ΑΕΠ (% ε.μ.ε.τ.)**	-1.1 (01/14)	-6.0 (01/13)	-3.9	-7.0	-7.1	-4.9	-3.1	-0.2	3.5
Δημοσιονομικό Έλλειμμα (% ΑΕΠ, εκτίμηση για το 2014)**	-2.9 (14)	-	-3.2	-6.4	-9.8	-11.1	-15.8	-9.9	-6.8
Δημόσιο Χρέος (% ΑΕΠ, εκτίμηση για το 2013-14)	177.2 (14)	-	175.0	157.2	170.3	148.3	129.7	112.9	107.2
ΔΤΚ (% ε.μ.ε.τ.)	-2.0 (05/14)	-0.4 (05/13)	-0.9	1.5	3.3	4.7	1.2	4.2	2.9
ΔΤΚ με σταθερούς φόρους (% ε.μ.ε.τ.)	-1.2 (05/14)	-1.0 (05/13)	-1.0	0.1	1.3	1.4	1.1	4.2	2.9
Ανεργία (% εργατ. Δυναμικού, τελευταία τιμή, τελευταία τιμή περιόδου)	26.8(03/14)	27.2 (03/13)	27.1	26.4	213.0	14.6	10.5	8.5	8.0
Δείκτης Οικονομικού κλίματος (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	103.7 (06/14)	94.0 (06/13)	90.8	80.3	81.0	82.3	82.3	99.2	109.2
Δείκτες Ανταγωνιστικότητας									
Πραγματικός Εναρμονισμένος Δείκτης Ανταγωνιστικότητας με βάση τον ΔΤΚ (% ε.μ.ε.τ.)	-1.3 (04/13)	-3.8 (04/12)	-1.3	-3.8	-0.5	-1.7	3.4	0.3	1.5
Μοναδιαίο Κόστος Εργασίας (% ε.μ.ε.τ.)	-4.7 (04/13)	-6.7 (04/12)	-6.9	-5.2	-1.7	0.2	6.0	5.2	2.6
Μέσο Κόστος Εργασίας (% ε.μ.ε.τ.)	-7.4 (01/13)	-11.1 (01/12)	-	-12.3	-6.0	-2.7	5.3	2.4	3.4
Καταναλωτικοί Δείκτες									
Ιδιωτική Κατανάλωση σε σταθερές τιμές	-0.2 (04/13)	-9.6 (04/12)	-6.0	-9.3	-7.7	-6.2	-1.6	4.3	3.6
Δείκτης όγκου στο λιαν. Εμπόριο (% ε.μ.ε.τ.)	7.3 (04/14)	-14.5 (04/13)	-8.1	-12.2	-10.2	-6.2	-11.4	1.3	2.2
Νέα επιβατικά αυτοκίνητα (% ε.μ.ε.τ.)	19.4 (05/14)	-8.1 (05/13)	0.4	-40.1	-31.0	-35.6	-17.8	-4.5	4.5
Καταναλωτική εμπιστοσύνη (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	-49.8 (06/14)	-66.5 (06/13)	-69.3	-74.8	-74.1	-63.4	-45.7	-46.0	-28.5
Επιχειρηματικές προδοκίες στο λιανικό εμπόριο (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	2.5 (06/14)	-19.1 (06/13)	-22.6	-36.1	-35.4	-33.7	-15.4	14.2	34.2
Δείκτες Βιομηχανικής Δραστηριότητας									
Βιομηχανική παραγωγή (% ε.μ.ε.τ.)	-2.2 (04/14)	0.5 (04/13)	-3.6	-3.3	-7.8	-5.9	-6.8	-8.2	2.0
Βαθμός χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού στη βιομηχανία (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	67.8 (04/14)	64.1 (04/13)	65.9	64.30	67.4	68.6	70.5	75.9	77.0
Επιχειρηματικές προδοκίες (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	1.3 (06/14)	-8.8 (06/13)	-10.2	-21.5	-20.6	-22.5	-28.4	-5.9	5.2
Δείκτης υπεύθυνων προμηθειών (PMI) (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	49.4 (06/14)	42.1 (06/13)	46.0	41.2	43.6	43.8	45.4	50.4	53.8
Δείκτες Κατασκευαστικού Κλάδου & Επενδύσεων									
Ακαθ. σχηματισμός παγίου κεφαλαίου σε σταθερές τιμές (% ε.μ.ε.τ.)	-15.3 (04/13)	-10.3 (04/12)	-12.8	-19.2	-19.6	-15.0	-13.7	-14.3	22.8
Κατασκευή κατοικιών σε σταθερές τιμές (% ε.μ.ε.τ.)	-40.4 (04/13)	-35.7 (04/12)	-37.8	-32.9	-18.0	-21.6	-20.7	-33.6	25.6
Άλλες κατασκευές σε σταθερές τιμές (% ε.μ.ε.τ.)	5.4 (04/13)	-6.7 (04/12)	3.2	-7.9	-25.1	-15.7	1.6	19.5	4.3
Ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα (άδειες, όγκος) (% ε.μ.ε.τ., σωρ. μετ.)	-41.1 (01/14)	-28.0 (01/13)	-25.6	-30.6	-37.1	-24.1	-26.8	-17.3	-5.0
Δείκτης επιχειρηματικών προδοκιών στις κατασκευές (τελευταία τιμή, μέση τιμή περιόδου)	-19.1 (06/14)	-34.1 (06/13)	-37.5	-58.3	-68.3	-55.4	-39.9	-9.6	-9.2
Ισοζύγιο Πληρωμών (Τράπεζα της Ελλάδος)									
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (δια. € ε.μ.ε.τ.)	-2.2 (04/14)	-3.4 (04/13)	1.4	-4.6	-20.6	-22.5	-25.8	-34.8	-32.6
Εσοδα ταξιδιωτικού Ισοζυγίου (% ε.μ.ε.τ., σωρ. μετ.)	27.8 (04/14)	-8.7 (04/13)	14.9	-0.6	9.3	-7.6	-10.6	2.8	-0.3
Εσοδα Ισοζυγίου Μεταφορών (% ε.μ.ε.τ., σωρ. μετ.)	7.8 (04/14)	-13.6 (04/13)	-9.0	-5.7	-8.6	13.8	-29.4	13.3	18.3
Ακαθ. Έξωτερικό Χρέος (% ΑΕΠ)	225.3 (04/13)	225.6 (04/12)	225.3	225.6	179.4	185.3	184.6	163.6	142.9
Εισαγωγές-Εξαγωγές χωρίς πετρελαιοειδή (ΕΛΣΤΑΤ) ***									
Εξαγωγές Αγαθών (% ε.μ.ε.τ., σωρ. μετ.)	-6.5 (04/13)	1.8 (04/13)	-2.2	0.9	16.3	8.3	-15.1	1.0	6.3
Εξαγωγές Αγαθών προς ΕΕ (% ε.μ.ε.τ., σωρ. μετ.)	-4.3 (03/14)	1.6(03/13)	-1.1	-3.6	14.1	8.4	-17.3	-5.5	25.1
Εξαγωγές Αγαθών προς χώρες εκτός ΕΕ (% ε.μ.ε.τ., σωρ. μετ.)	-7.3 (03/14)	-6.7 (03/13)	-8.2	-10.6	15.6	7.9	-10.7	17.5	-23.1
Εισαγωγές Αγαθών (% ε.μ.ε.τ., σωρ. μετ.)	7.4 (04/14)	0.8 (04/13)	-1.4	-7.6	-7.5	-12.2	-15.7	0.0	15.9
Εισαγωγές Αγαθών από ΕΕ (% ε.μ.ε.τ., σωρ. μετ.)	0.9 (03/14)	-4.8 (03/13)	-3.0	-9.5	-2.6	-13.8	-17.2	-0.3	17.1
Εισαγωγές Αγαθών από χώρες εκτός ΕΕ (% ε.μ.ε.τ., σωρ. μετ.)	15.1 (03/14)	-17.9 (03/13)	-10.7	-0.1	-20.8	-8.4	-12.5	0.6	13.5
Χρηματοδότηση του Εγχώριου Ιδιωτικού Τομέα από τα Εγχώρια ΝΧΙ									
Ιδιωτικός Τομέας (% ε.μ.ε.τ.)	-3.5 (05/14)	-3.6 (05/13)	-3.9	-4.0	-3.1	0.0	4.1	15.9	21.5
Επιχειρήσεις (% ε.μ.ε.τ.)	-4.5 (05/14)	-3.9 (05/13)	-4.9	-4.4	-2.0	1.1	5.1	18.9	20.8
Νοικοκυριά (% ε.μ.ε.τ.)	-3.0 (05/14)	-3.7 (05/13)	-3.5	-3.8	-3.9	-1.2	3.0	12.6	22.2
Στεγαστικά Δάνεια (% ε.μ.ε.τ.)	-3.2 (05/14)	-3.1 (05/13)	-3.3	-3.4	-2.9	-0.3	3.7	11.2	21.5
Καταναλωτική Πιστή (% ε.μ.ε.τ.)	-2.8 (05/14)	-5.5 (05/13)	-3.9	-5.1	-6.4	-4.2	1.8	16.0	22.4
Μη-Εξυπηρετούμενα Δάνεια (NPLs) (% των συνολικών ακαθάριστων δανείων)	31.9 (04/2013)	24.5 (04/2012)	-	24.5	16.0	10.4	7.7	5.0	4.5
Συνολική Χρηματοδότηση του Εγχώριου Ιδιωτικού Τομέα (% ΑΕΠ) ****									
Συνολική Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων & Νοικοκυριών	110.9 (05/14)	113.2 (05/13)	109.8	110.3	113.0	109.9	110.6	112.1	99.8
Νοικοκυριά	55.1 (05/14)	55.7 (05/13)	54.2	54.9	54.8	53.8	53.0	52.6	48.2
Χρηματιστηριακοί Δείκτες*****									
Γενικός Δείκτης ΧΑΑ (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	1369.6	-	1162.7	907.9	680.4	1413.9	2196.2	1786.5	5178.8
Δείκτης FTSE/ASE 20 (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	442.4	-	384.8	309.7	264.9	663.1	1125.4	932.5	2752.5
Δείκτης Τραπεζών ΧΑΑ (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	204.9	-	179.9	226.3	262.9	1251.0	2661.7	1899.4	7296.4
Δείκτης Baltic Dry (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	1518.0	-	2277.0	699.0	1738.0	1773.0	3005.0	774.0	9143.0
Περιθώρια Αποδόσεων Ομολόγων έναντι αντίστοιχων τίτλων του Γερμανικού Δημοσίου									
Περιθώριο 10-ετούς ομολόγου (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	526.1	-	649.0	1058.4	3313.4	950.9	238.7	227.4	32.2
Περιθώριο 5-ετούς ομολόγου (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	-	-	-	-	5163.1	1163.1	254.2	264.3	21.2
Περιθώριο 2-ετούς ομολόγου (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	-	-	-	-	13408.3	1134.4	211.9	240.1	26.8
Περιθώριο 5-ετούς CDS (τελευταία τιμή, τελευταία τιμή έτους για 2007-2012)	-	-	-	-	10231.4	1037.3	282.8	238.0	-
Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου (ΕΓΕΔ)									
Μέσο επιτόκιο ΕΓΕΔ 26 εβδομάδων (% τελευταία δημοπρασία, τελευταία δημοπρασία έτους)	2.15 (10/6/2014)	-	4.38	4.38	4.95	4.82	0.35	5.09	4.18
Μέσο επιτόκιο ΕΓΕΔ 13 εβδομάδων (% τελευταία δημοπρασία, τελευταία δημοπρασία έτους)	1.80 (17/6/2014)	-	4.68	4.68	4.68	4.10	0.59	4.46	4.14
Αξιολόγηση Πιστοληπτικής Ικανότητας Ελληνικού Δημοσίου									
S&P	B- (21/03/14)	B-	SD	SD	BBB+	BBB+	A	A	A
Moody's	Caa3 (29/11/13)	C	C	C	A2	A2	A1	A1	A1
Fitch	B (23/5/14)	CCC	CCC	CCC	BBB+	BBB+	A	A	A

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή, ΟΔΔΧ, Τράπεζα της Ελλάδος, ECOWIN, AMECO, Bloomberg, Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών και Προβλέψεων της Eurobank

* Μη-εποχικά διορθωμένα στοιχεία. Δεν υπάρχουν διαθέσιμα εποχικά διορθωμένα στοιχεία. Ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ για την περίοδο 2007-2010 συμπεριλαμβάνουν την σχετική αναθεώρηση της ΕΛΣΤΑΤ.

** Σε όρους του 2ου Προγράμματος Σταθεροποίησης της Ελληνικής Οικονομίας

*** Τα στοιχεία εισαγωγών-εξαγωγών της ΕΛΣΤΑΤ υπόκεινται σε συχνές αναθεωρήσεις.

**** Για το ΑΕΠ το 2014 σε τιμές αγοράς χρησιμοποιήθηκε η εκτίμηση της Eurobank Research (€ 181,4 δισ.). Για την περίοδο 2007-2013 χρησιμοποιήθηκαν οι αντίστοιχες τιμές της ΕΛΣΤΑΤ.

***** Οι τιμές των μετοχικών δεκτών, των ομολόγων και του BDI έληξαν στις

2/7/2014

† Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Συμμετοχής του Ιδιωτικού Τομέα στην Ανταλλαγή Ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου (PSI) η ανταλλαγή των παλαιών ομολόγων με τα νέα έγινε στις 12/03/2012.

Ομάδα Οικονομικών Μελετών

Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών & Προβλέψεων

Τάσος Αναστασάτος: Ανώτερος Οικονομολόγος

Ιωάννης Γκιώνης: Ερευνητής Οικονομολόγος

Στυλιανός Γώγος: Οικονομικός Αναλυτής

Βασίλης Ζάρκος: Οικονομικός Αναλυτής

Όλγα Κοσμά: Οικονομικός Αναλυτής

Μαρία Πρανδέκα: Οικονομικός Αναλυτής

Θεόδωρος Σταματίου: Ερευνητής Οικονομολόγος

Eurobank Εργασίας Α.Ε., Λ.Αμαλίας 20 & Σουρή 5, 10557 Αθήνα, τηλ +30.210.3337365, fax: +30.210.333.7687, e-mail: Research@eurobank.gr

Eurobank Οικονομικές Μελέτες

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στο <http://www.eurobank.gr/research>

•New Europe: Μηνιαίο δελτίο αναφορικά με τις κύριες μακροοικονομικές εξελίξεις στις αγορές της Νέας Ευρώπης

•**Οικονομία & Αγορές:** Μηνιαία επιθεώρηση ανάλυσης και έρευνας θεμάτων που σχετίζονται με την ελληνική και τη διεθνή οικονομία

•Global Economic & Market Outlook: Τριμηνιαίο δελτίο αναφορικά με τις κύριες εξελίξεις στην παγκόσμια αγορά και τις προοπτικές τους

Εγγραφείτε ηλεκτρονικά στο: <http://www.eurobank.gr/research>
Ακολουθήστε μας στο twitter: http://twitter.com/Eurobank_Group

